

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu vakıfları ile kamu bünyesinde kurulu dernek ve yardımlaşma sandıkları konusunun araştırılarak, bu oluşumlardan kaynaklanan sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa ve TBMM İçtüzüğü'nün ilgili hükümleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Azmi Ateş
İstanbul Milletvekili
ve 101 Milletvekili

1. Azmi ATEŞ- İstanbul Mv.
2. Emin ŞİRİN- İstanbul Mv.
3. Salih KAPUSUZ- Ankara Mv.
4. Bülent GEDİKLİ- Ankara Mv.
5. Muharrem KARSLI- İstanbul Mv.
6. Telat KARAPINAR- Ankara Mv.
7. İrfan GÜNDÜZ- İstanbul Mv.
8. Abdullah Veli SEYDA- Şırnak Mv.
9. Mehmet Mustafa AÇIKALIN- İstanbul Mv.
10. Cahit CAN- Sinop Mv.
11. Mustafa BAŞ- İstanbul Mv.
12. Ali İBİŞ- İstanbul Mv.
13. Osman KILIÇ- Sivas Mv.
14. Hayati YAZICI- İstanbul Mv.
15. Hasan Fehmi KINAY- Kütahya Mv.
16. Mehmet Sayım TEKELİOĞLU- İzmir Mv.
17. İmdat SÜTLÜOĞLU- Rize Mv.
18. Hüseyin BESLİ- İstanbul Mv.
19. İlhan ALBAYRAK- İstanbul Mv.
20. İbrahim KÖŞDERE- Çanakkale Mv.
21. Nusret BAYRAKTAR - İstanbul Mv.
22. Halide İNCEKARA- İstanbul Mv.
23. Kenan ALTUN- Ardahan Mv.
24. Mustafa ATAŞ- İstanbul Mv.
25. Mevlüt AKGÜN- Karaman Mv.
26. Suat KILIÇ- Samsun Mv.
27. Cengiz KAPTANOĞLU- İstanbul Mv.
28. Vahit KİLER- Bitlis Mv.
29. Burhan KUZU- İstanbul Mv.
30. Recep KORAL- İstanbul Mv.
31. Recep ÖZEL- Isparta Mv.
32. Mustafa ÜNALDI- Konya Mv.
33. Özkan ÖKSÜZ- Konya Mv.
34. Zafer HİDİROĞLU- Bursa Mv.
35. Ünal KACIR- İstanbul Mv.
36. Asım AYKAN- Trabzon Mv.
37. Nevzat YALÇINTAŞ- İstanbul Mv.
38. Hikmet ÖZDEMİR- Çankırı Mv.
39. M. İhsan ARSLAN- Diyarbakır Mv.
40. Alaattin BÜYÜKKAYA- İstanbul Mv.
41. Cevdet ERDÖL- Trabzon Mv.
42. Yahya BAŞ- İstanbul Mv.
43. Mehmet Emin Murat BİLGİÇ- Isparta Mv.
44. Mustafa Said YAZICIOĞLU- Ankara Mv.
45. Tefik AKBAK- Çankırı Mv.
46. Mustafa CUMUR- Trabzon Mv.
47. Burhan KILIÇ- Antalya Mv.

48. Murat YILDIRIM- Çorum Mv.
49. Faruk ÖZAK- Trabzon Mv.
50. İbrahim Reyhan ÖZAL- İstanbul Mv.
51. Süleyman GÜNDÜZ- Sakarya Mv.
52. Mehmet Beyazıt DENİZOLGUN- İstanbul Mv.
53. Mehmet GÜNER- Bolu Mv.
54. Tevhit KARAKAYA - Erzincan Mv.
55. Mustafa EYİCEOĞLU- Mersin Mv.
56. Nimet ÇUBUKÇU- İstanbul Mv.
57. Hacı BİNER- Van Mv.
58. Ömer İNAN- Mersin Mv.
59. Abdullah TORUN- Adana Mv.
60. Mehmet ÇİÇEK- Yozgat Mv.
61. Hamit TAŞÇI- Ordu Mv.
62. Eyyüp SANAY- Ankara Mv.
63. Mehmet ÖZYOL- Adıyaman Mv.
64. Ekrem ERDEM- İstanbul Mv.
65. Mücahit DALOĞLU- Erzurum Mv.
66. Musa UZUNKAYA- Samsun Mv.
67. Metin YILMAZ- Bolu Mv.
68. Fatma ŞAHİN- Gaziantep Mv.
69. Turhan ÇÖMEZ- Balıkesir Mv.
70. Zeki KARABAYIR- Kars Mv.
71. Ersönmez YARBAY- Ankara Mv.
72. Ahmet İNAL- Batman Mv.
73. Hamza ALBAYRAK- Amasya Mv.
74. Cemal UYSAL- Ordu Mv.
75. Vahit KİRİŞÇİ- Adana Mv.
76. Remziye ÖZTOPRAK- Ankara Mv.
77. Afif DEMİRKIRAN- Batman Mv.
78. İnci Gülser ÖZDEMİR- İstanbul Mv.
79. Erol Aslan CEBECİ- Sakarya Mv.
80. Avni DOĞAN- Kahramanmaraş Mv.
81. Fahri ÇAKIR- Düzce Mv.
82. Remzi ÇETİN- Konya Mv.
83. Metin KAŞIKOĞLU- Düzce Mv.
84. Polat TÜRKMEN- Zonguldak Mv.
85. Gürsoy EROL- İstanbul Mv.
86. Saffet BENLİ- Mersin Mv.
87. Seracettin KARAYAĞIZ- Muş Mv.
88. Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU- Bursa Mv.
89. Cüneyt KARABIYIK- Van Mv.
90. Mehmet Necati ÇETİNKAYA- Elazığ Mv.
91. Yüksel ÇAVUŞOĞLU- Karaman Mv.
92. Ahmet BÜYÜKAKKAŞLAR- Konya Mv.
93. Ali Osman BAŞKURT- Malatya Mv.
94. Hüseyin KANSU- İstanbul Mv.

95. Mehmet Ergun DAĞCIOĞLU- Tokat Mv.
96. Ahmet Münir ERKAL- Malatya Mv.
97. Ali KÜÇÜKAYDIN- Adana Mv.
98. Mahmut GÖKSU- Adıyaman Mv.
99. Şemsettin MURAT- Elazığ Mv.
100. Mikail ARSLAN- Kırşehir Mv.
101. Nihat ERİ- Mardin Mv.

ÖZET

Hemen her kamu kurum ve kuruluşunun bünyesinde bir veya birden fazla vakıf kurulmuş bulunmaktadır. Yine benzer şekilde kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde bazı derneklerin faaliyet gösterdiği bilinmektedir.

Bu vakıf ve dernekler hesabına, kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri kamu hizmetlerinden bağış adı altında paralar tahsil edilmektedir.

70 milyon insanımızı çok yakından ilgilendiren -tapu, silah ruhsatı, av tezkeresi, amatör balıkçı belgesi, adli sicil belgesi, pasaport, araç tescili, plaka, sürücü belgesi gibi benzeri- kamu hizmetlerinin alınmasında hemen her alanda zoraki bağış talep edilmesi vatandaşlarımızı zor durumda bırakmakta olup, tepkisine neden olmaktadır.

Bu zorunlu bağışlara ilişkin makbuz kestirilmediği takdirde ise, vatandaşlarımızın talep ettiği kamu hizmetleri sonuçlandırılmamakta, istedikleri belgeler verilmemektedir.

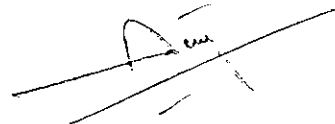
Bu durum, kamu hizmeti vermekle yükümlü olan hukuk devleti ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Bu tip bir ücretlendirmenin, alınan kamu hizmeti karşılığı vatandaşın maliyete katılımı şeklinde izahı mümkün değildir. Zaten toplanan mali kaynak, ilgili kamu kuruluşuna değil vakfa veya derneğe gitmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının normal bütçe prosedürü içerisinde karşılayamadıkları, verdikleri kamu hizmetinin yürütülmesinde ihtiyaç duydukları kimi araç, gereç ve malzemenin bu yolla sağlandığı savunmaların, uygulamaları haklı çıkarmayacağı düşünülmektedir. Durum, çalışanların sosyal tesislerine katkı, tefrişat, makam veya servis aracı alımının ötesinde ek emekli ikramiyesi ve aylığı verme noktasına gelmiştir.

Ayrıca, bu tip oluşumların faaliyet alanlarını çok çeşitlendirdikleri, tümüyle ticari ve ekonomik uğraşlar içine girdikleri, bu işleri yaparken kamu kurum ve kuruluşlarının bina ve bahçesine yerleştikleri, kamusal alanda kamunun elektrik ve suyunu, kimi zaman personelini ve araçlarını kullandıkları görülmektedir.

Genelde kurucuları, yönetim ve denetim kurulu üyeleri, ilgili kurumun üst düzey bürokratlarından oluşan vakıf ve derneklerin etkin denetlendiği söylenemez. Vakıflar Genel Müdürlüğünün de bu konuda yetersiz kaldığı bilinmektedir.



Bu arada çok açık bir hukuki temele oturmayan personel yardımlaşma sandıkları da dikkat çekmektedir. Bu mali oluşum türü de aidat toplama, kredi verme, market çalıştırma, arazi alma gibi faaliyetlerde bulunmakta, genellikle de belli bir mali gücün üzerine çıkınca da vakfa dönüştürülmektedir.

Yüksek ciroları, giderek şişen personel sayısı, her alana yayılan faaliyetleri, yönetim ve denetimlerindeki şaibeleri ile oluşturdukları sorunlar ve farklı hukuki durumları nedeniyle kamu bünyesindeki bu tip mali yapılanmaların ele alınması zorunlu hale gelmiştir.

Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kurum ve kuruluşları ile taşra uzantıları, İstanbul Üniversitesi başta olmak üzere üniversiteler, KİT'ler, yüksek yargı organları bünyesinde kurulu, çok sayıdaki kamu vakıflarının -özellikle de 50 kamu vakfının- mali açıdan devasa büyüklüğe ulaştığı ifade edilmektedir. Yine kamu bünyesinde kurulmuş dernekler ile yardımlaşma sandıklarının sayı, yer, teşkilat, personel, faaliyet alanı, gelir ve gider, yönetim ve denetim gibi yönlerden durum belirlemesinin yapılması gerekmektedir.

Bu vakıfların, bugüne kadar elde etmiş oldukları mevcut imkanların ihtiyaç sahibi insanlarımızın hizmetine sunulmasının yanında tasfiyesinin ya da kamusal alandan çıkarılmasının sağlanması veya gelirlerinin kamusal harcamalarda kullanılmak üzere genel bütçe kapsamına alınmasına yönelik çalışmalara kaynak teşkil edeceği ve katkı sağlayacağı düşüncesiyle hazırladığımız Meclis araştırma önergemizi Genel Kurulun takdirlerine arz ederiz.

